

Ochrana biodiverzity v zemědělské krajině - od sledování diverzity ke specialistům

Abychom mohli čelit rozsáhlému frustrujícímu úbytku v zemědělské krajině, uskutečňují se agro-environmentální programy (AEP). Studie, které vyhodnocují ekologické dopady AEP, je nyní mnoho a obvykle využívají indikátory biodiverzity, jako je druhová pestrost a rozmanitost, stejně jako početnost. Bylo ale zjištěno, že tyto jednoduché ukazatele (druhová pestrost a početnost) mohou podávat zkreslené výsledky o stavu a osudu biodiverzity. Autoři vyhodnotili 91 studií zabývajících se hodnocením účinnosti AEP. Z bibliografického přehledu vyplývá, že v 55% studiích byla využita výlučně druhová pestrost a/nebo početnost bez zohlednění specializace nebo dalších druhově specifických rysů pro vyhodnocení AEP. Autoři dále vyhodnocovali údaje na regionální úrovni z hnízdního sčítání ptáků ve Francii. Z výsledků vyplývá, že 1) druhová pestrost je obecně negativně korelována se specializovaností, 2) biotopová heterogenita neprospívá specializovaným druhům, 3) monitoring druhové diverzity by měl být doplněn o monitoring specializovaných druhů pro zlepšení ochranné strategie v zemědělské krajině.

Využitelné výstupy:

Abychom mohli čelit rozsáhlému frustrujícímu úbytku v zemědělské krajině, uskutečňují se agro-environmentální programy (AEP). Studií, které vyhodnocují ekologické dopady AEP, je nyní mnoho a obvykle využívají indikátory biodiverzity, jako je druhová pestrost a rozmanitost, stejně jako početnost. Bylo ale zjištěno, že tyto jednoduché ukazatele (druhová pestrost a početnost) mohou podávat zkreslené výsledky o stavu a osudu biodiverzity. Tyto ukazatele nemohou zachytit další důležitý aspekt biodiverzity – biotickou homogenizaci. V tomto kontextu je relevantní vzít v potaz ekologické rozdíly mezi druhy, stejně jako zaměření se na specializaci, která je spojena s vyšší zranitelností.

Autoři vyhodnotili 91 studií zabývajících se hodnocením účinnosti AEP. Z bibliografického přehledu vyplývá, že v 55% studiích byla využita výlučně druhová pestrost a/nebo početnost bez zohlednění specializace nebo dalších druhově specifických rysů pro vyhodnocení AEP. Autoři dále vyhodnocovali údaje na regionální úrovni z hnízdního sčítání ptáků ve Francii.

Z výsledků vyplývá, že 1) druhová pestrost je obecně negativně korelována se specializovaností, 2) biotopová heterogenita neprospívá specializovaným druhům, 3) monitoring druhové diverzity by měl být doplněn o monitoring specializovaných druhů pro zlepšení ochranné strategie v zemědělské krajině. Tj. ochrana společenstva na základě zachování jeho druhové pestrosti obecně neprospívá specializovaným druhům. Jako nezávislou proměnnou navrhuje autoři počet ubývajících druhů. Heterogenita biotopů může mít rozdílný vliv na biotopové generalisty a specialisty. Z analýzy v této studii vyplývá negativní vztah mezi početností u většiny druhů ptáků zemědělské krajiny a druhovou pestrostí. AEP zaměřené na podporu biotopové heterogenity tak mohou mít negativní vliv na nejvíce zranitelné (nejvíce specializované) druhy.

Ze studie vyplývá potřeba brát v úvahu při vyhodnocování jak druhovou pestrost společenstva, tak jeho složení.

Zdroj: Filippi-Codaccioni O., Devictor V., Bas Y. and Julliard R. 2010: Toward more concern for specialisation and less for species diversity in conserving farmland biodiversity. *Biological Conservation* 143 (2010) 1493 - 1500.

Zadal: Jiří Pokorný

URL zdroje: <http://forumochranyprirody.cz/ochrana-biodiverzity-v-zemedelske-krajine-od-sledovani-diverzity-ke-specialistum>